

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Japonska ofenziva
proti srcu Azije

Pod pretvezo, da gre za razmejitve med Mandžurijo in Kitajsko ob Čaharju, so pričeli te dni Japonci skupaj z mandžurskimi četami znova prodirati na kitajsko ozemlje, kjer so se jim uprle čete kitajskega generala Sun Čen Vanga. Vneli so se znova krvavi boji, ki trajajo dalje in se lahko razvijejo v oborožen konflikt tako velikega obsega, kakor so bili boji za Mandžurijo in Šanghai, kajti prav nobenega dvoma ni, da se za »razmejitve« skrivajo vse drugačni, vse dalekosežnejši nameri. Zdi se, da se Japonci po osvojitvi in organizaciji Mandžurije, kateri so priključili še Džehol, pripravljajo na osvojitve province Čahar, ki bi jim potem služila za vdor v Zunanjo in Notranjo Mongolijo. O teh namerah se je govorilo in pisalo v zadnjih letih že večkrat, gotovo tudi ne brez trdnje podlage. Prav tako so pa tudi znani nameni, ki vodijo Japonce v prostranstva obeh Mongolij, da si zanje kolonizacijsko in tudi gospodarsko ne moreta imeti posebnega pomena.

Obe Mongoliji, ki sta sedaj tudi politično strogo razdeljeni, sta ogromni, dasti slabo rodovitni in redko obljudei pokrajini med sovjetsko Rusijo, Mandžurijo, Kitajsko in Tibetom. Na planotah, segajočih v srcu Azije od 800 do 3000 m nadmorske višine, žive po stehaj, ki so se ohranile poleg strahotnih puščav (Gobi), večinoma svobodna nomadska ljudstva, rumene rase. So to Kitajci, Mongoli, Ordijci in drugi narodi. V Zunanji Mongoliji, ki pripada po imenu Kitajski, gospodarijo že desetletja docela neodvisni mongolski velikaši, Notranja Mongolija je pa pod močnim ruskim vplivom in je zato danes samostojna sovjetska republika. Ta republika meri 1.525.700 kvadratnih kilometrov, a šteje le okoli 670.000 duš; trgovsko pomembna pa je, kakor Zunanja, po volni, kožah in zlatu. V glavnem mestu Urgi stoji vrhovni sovjet, ki si je pridobil ruske inštrukcije tako za politične, kakor tudi za vojaške in gospodarske zadeve.

In v ta odljudna prostranstva silijo sedaj Japonci preko obrobne čaharske pokrajine, mejoče na mandžurski Džehol. Zakaj? Čemu? Namena sta dva in dva sta tudi končna cilja, da bi se naposled dala tudi združiti v enega samega, največjega. Pred vsem bi Japonci z osvojitvijo Mongolije radi oddelili Kitajsko od Rusije in Rusijo od Kitajske, obenem pa prišli obema za hrbet. Ako se Japonci zasedrjo v Mongoliji, zajamejo lahko naenkrat vso Kitajsko, obenem pa podaljšajo eventualno japonsko-rusko fronto za tisoče kilometrov na zahod, v samo srce ruske azijske posesti. Posrečena nagla ofenziva Japoncev iz Notranje Mongolije v Sibirijo bi mogla naenkrat prerazati azijsko Rusijo na dva docela ločena dela, od katerih bi bil vzhodni za vedno izključen. Toda s tem bi bila dosežena šele prva dva, ločena cilja. Od tu dalje bi se pričelo delo za končnega: združitev vse Kitajske pod vodstvom mandžurske cesarske dinastije, gospodarsko ter vojaško organizacijo Kitajcev in s tem vseh mongolov, t. j. četrtine vsega človeštva na zemlji. Japonci vedo dobro, da bi bila to sila, ki bi si z lahko podvrgla ves svet in s tem napravila konec nadvladi bele evropske rase.

Japonci uredničujejo priprave za te svoje namene počasi, postopoma in zelo previdno. V vojno se nočejo zaplesti niti s Kitajsko, še manj seveda zaenkrat z Rusijo ali katero drugo velesilo belih ljudi.

Boj za nemško enakopravnost

Položaj pred Flaudinovin in Lavalovim potovanjem v London. Med francoskim in angleškim stališčem so velike razlike

PARIZ, 28. januarja. Po vesteh iz Londona pripisujejo v angleških političnih in diplomatskih krogih veliko važnost sestanku predsednika francoske vlade Flaudina in zunanjega ministra Lavalja z angleškim veleposlanikom sirom Georgeom Clerkem. Zatrjuje se, da sta francoska državnik razpravljala z angleškim veleposlanikom o vseh vprašanjih, ki naj bi se rešila ob priliki Flaudinovega in Lavalovega potovanja v London. Ob tej priliki je bilo zlasti govora o vprašanju eventualne vrnitve Nemčije v Društvo narodov. Zatrjuje se, da je prvotno stališče angleške vlade o tem vprašanju sedaj znatno spremenjeno in je sklenjeno,

da se v primeru opustitve vojaških odredb versailleske mirovne pogodbe morajo prožiti Franciji posebne garancije.

PARIZ, 28. januarja. Francoski tisk pričakuje londonski sestanek z velikim zanimanjem. »Matin« piše med drugim: »Anglija želi, da prizna volesile Nemčiji pravico do enakopravnosti v oboroževanju, da bi se na ta način ugledala Nemčiji pot za vrnitev v Ženevo. Francija računa sicer z dejstvi, vendar pa mora z ozirom na to, da se je versailleska pogodba v vojaško-političnih določbah kršila, zahtevati poprej varnost potom projektiranih sistemov paktov. Podobno pišejo tudi drugi listi. Iz stališča Anglije in Francije se to-

rej očito vidi nasprotje glede vprašanja nemške enakopravnosti.

LONDON, 28. januarja. »Daily Telegraph« objavlja razgovor z lordom Allenom, ki se je vrnil iz Nemčije, kjer je konferiral z nemškimi državniki. Lord je dejal, da so vsi nemški vodilni državniki odločni zagovorniki miru. Zato je treba sedanjim Nemčiji dati priliko, da podkrepiti besede tudi z dejanji. Nam se zdi zato samo po sebi umevno, da se prične razprava o nemški želji po priznanju vojaške enakopravnosti, da se tako likvidira stanje, ki de facto omejuje popolno nemško reniteto.

Nadvojvoda Evgen predsednik Avstrije

PO LONDONSKIH ZATRDILIH NAJ BI PREDSEDNIKA MIKLASA ZAMENJAL NADVOJVODA EVGEN.

LONDON, 28. januarja. »Manchester Guardian« poroča: Skrbno se skriva predlog, ki je bil nedavno sprejet na neki konferenci na Dunaju, po katerem bi moral nadvojv. Evgen Habsburški postati naslednik predsednika republike, Miklasa, ker poteče njegova predsedniška doba že v oktobru letošnjega leta. Zatrjuje se, da je bil ta predlog stavljen na neki tajni seji avstrijske vlade. Na tej seji je vojni minister general Vaugoin, ki se je že dolgo smatral za bodočega predsednika

avstrijske republike, izrazil svoje veliko razočaranje, da se daje pred njim prednost nadvojvodi Evgenu. Avstrijska ustava prepoveduje članom habsburške hiše zavzeti mesto predsednika republike, zato bi taka odločitev zahtevala prej spremembo ustave. Nadvojvoda Evgen, ki je po vojni odšel v Basel, je prvi Habsburžan, ki mu je bilo dovoljeno vrniti se v Avstrijo. Star je sedaj 71 let in je bratranec nadvojvode Otona, pretendenta na avstrijski prestol.

Avstrija zarodek Panevropske

ČUDNO PREDAVANJE FRANCOSKEGA POSLANCA V PARIZU O AVSTRIJI IN PODONAVJU.

PARIZ, 28. januarja. Na povabilo Carnegiejeve ustanove, je imel tu pred številnim poslušalstvom zelo zanimivo predavanje referent za zunanjo politiko v katoliško-demokratski ljudski stranki, poslanec Ernest Pezet, ki je govoril o temi »Avstrija kot nemška in podonavjska država«. Uvodoma je ugotovil, da so Avstrijci nedvomno Nemci, morejo pa nemški narodnosocialistični propagandi postaviti nasproti veliko idejo avstrijske države in njene zgodovinske funkcije na Donavi. Neopozabna zasluga zveznega kancelarja dr. Dollfusa je, da je dal tej ideji

novoga življenja. V gospodarsko-političnem sodelovanju z drugimi podonavskimi državami more nuditi Avstrija najtrdnjšo oporo v boju proti narodnosocialističnemu totalizatorstvu. Čut solidarnosti mora tudi druge države Podonavja in Balkana privedi na stran Avstrije, ki naj brani njeno odvisnost. Tako bi mogla nastati iz tega sodelovanja potom Avstrije kal za ustvaritev bodočih Združenih držav Evrope. Na Dunaju se bo odločala usoda vse Evrope. Ako se Hitler polasti Dunaja, bo s tem konec miru v Evropi in morda tudi zapadne kulture.

Francoska akcija v
Abesiniji

RIM, 28. januarja. Povodom uradne potrditve vesti, da je Francija uvedla diplomatsko akcijo pri vladi v Adis Abebi, v kateri zahteva zadoščenje in odškodnino za pokol, ki ga je izvršila neka abesinska banda plemena Assai Maras v obmejnem ozemlju francoske Somalije, izvejo tukajšnji listi, da ta diplomatska akcija Francije ne bo tako energična, kakor se je pričakova-

lo. Francija se ogiblje zahtevati od abesinske vlado vojaško intervencijo proti plemenu Assai Maras in sicer zaradi tega, ker se boji, da bi v primeru, ko bi abesinske čete stopile v akcijo na meji Abesinije, mogli nastati novi obmejni incidenti, ker ni izključeno, da bi čete omenjenega plemena udrele v francosko Somalijo.

ITALIJANSKO IZZIVANJE.

BOZEN, 28. januarja. Med nemškim prebivalstvom Južne Tirolske je vzbudila

rek, še bolj pa zaradi Rusije, ki gotovo ne bi pustila na cedilu sovjetske Mongolije in tudi ne bi dovolila Japoncem, da bi ji z bodalom segli za hrbet! Do tega je morda še daleč, a novo japonsko prodiranje proti zahodu pomeni zopet novo nevarnost za krvave spopade v Aziji.

-r.

veliko nezadovoljstvo vest, da hoče italijanska vlada postaviti v Boznu spomenik rimskemu vojskovodji Druzu, ki je za časa rimskih cesarjev premagal Germane.

STOCKINGER POTUJE V PRAGO.

PARIZ, 28. januarja. Z Dunaja poročajo, da bo avstrijska trgovinska delegacija z ministrom Stockingerjem odpotovala v torek v Prago, kjer se bo pogajala za sklenitev nove trgovinske pogodbe. Nekateri listi zatrjujejo, da bo odšel v Prago tudi kancelar dr. Schuschnigg, kar pa ni verjetno.

AVSTRIJA IN ITALIJA.

RIM, 28. februarja. Italijanski uradni list objavlja italijansko-avstrijsko pogodbo o kulturnem sodelovanju, ki je bila podpisana dne 4. januarja in se s tem uveljavlja.

GÖRING ODPOTOVAL.

BERLIN, 28. januarja. Pruski ministriški predsednik Göring je odpotoval v Bialowicze, kjer se bo udeležil lova, ki ga prireja predsednik poljske republike.

AMERIČANI V DUBROVNIKU.

DUBROVNIK, 28. januarja. Iz New Yorka preko Trsta je prispel senkaj parnik »Vulkan« z 200 potniki, ki so si pod domačim vodstvom ogledali mesto in njegove znamenitosti. Tuji so bili zlasti presenečeni nad lepim vremenom.

DON JAIME SE ŽENI.

LONDON, 28. februarja. Iz Rima poročajo, da se bo drugi sin bivšega španskega kralja Alfonza, don Jaime, 4. februarja poročil z gđ. Dampierrejevo.

ZAROTA V MEHIKI.

MEHIKA, 28. januarja. Tu je bila odkrita velika in široko razpredena zarota, katere niti segajo celo v Združene države. Večje število zarotnikov je že v ječah. Zarotniki so bili v zvezi z bivšima predsedniškima kandidatom Villalesom in Vasconcelosom.

ZANIMIVE NAJDBE V AMERIKI.

NEW YORK, 28. januarja. Iz Mogaleza v Arizoni poročajo, da so v bližini odkrili velika predzgodovinska selišča. Arheologi so ugotovili, da je pred 2.000 leti živel v tem delu Združenih držav in v sosednjih predelih Mehike neko ljudstvo mongolske rase, ki je bilo po svoji kulturi zelo sorodno starim Egipčanom.

ZNIŽANJE OBRESTNE MERE.

BERLIN, 28. januarja. Nemška vlada je sklenila znižati obrestno mero denarnih zavodov.

Dnevne vesti

Krvav pretep v Dogošah

TRIJE NEVARNO RANJENI V MARIBORSKI BOLNIŠNICI.

Davi rano je nastal v Dogošah prepir in pretep, ki se je končal s prevozom v bolnišnico treh udeležencev. Kako in zakaj se je vnel prepir, zaenkrat še ni točno ugotovljeno, ker so bili vsi udeleženci pošteno pijani. Pričelo se je, kakor poročajo, s tem, da je 32letni kmečki delavec Miha Hliš poslal svojo ženo v neko gostilno po cigarete. Ženo je spremljal 50-letni posestnik Rafael Horvat, spotoma pa se je pridružil še 41letni posestnik Ja-

nez Rokavec, ki je iz neznanega vzroka udaril Hlišovo po glavi. Na njeno klicanje na pomoč je nato prihitel njen mož, katerega je Rokavec zabodel z nožem v desna pleča. Toda Hliš je Rokavcu iztrgal nož ter mu ga zasadil v trebuh, dočim je Horvata zabodel v glavo. Ker so bili vsi trije nevarno ranjeni, so bili poklicani reševalci, ki so jih prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Delo in uspehi Slovenskega obrtnega društva

V soboto zvečer je bil v Narodnem domu redni letni občni zbor, katerega sta se poleg številnega članstva udeležila tudi dr. Senkovič kot zastopnik mestne občine in zadružni revizor Založnik kot zastopnik banske uprave in zbornice TOI. Občni zbor je otvoril in vodil društveni predsednik Ivan Sojč, ki se je uvodoma spomnil blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in novega kralja Petra II. Iz izčrpnega poročila agilnega društvenega tajnika Kosarja so se navzoči zborovalci lahko prepričali o uspešnem društvenem delovanju v pretekli poslovni dobi. Nešteto je intervencij, ki jih je izvršilo društvo v prid svojega članstva. Poleg obrtniških zborovanj so se v svrhu pospešene tovariške družabne skupnosti priredile tudi veselice in izlet k Sv. Urbanu, v Limbuš in Slovenske gorice. Tudi je društvo ob priliki Mariborskega tedna priredilo vajeniško in pomočniško razstavo od 4. do 18. avgusta, na kateri so bila razstavljena dela 165 vajencev, vajenk in pomočnikov različnih strokovnih obrtov. Najboljšim udeležencem razstave so se izplačale nagrade v skupnem iznosu 1500 dinarjev. Dohodkov je bilo v pretekli poslovni dobi 11.089,12 Din, izdatkov pa 10.843,37 dinarjev. V nadaljnjem poteku občnega zbora se je sprejel novi proračun za 1935, ki predvideva na dohodkih in izdatkih 4950 dinarjev. Pri volitvah so se izvolili v odbor: Ivan Sojč, predsednik, Miha Mahitar, podpredsednik, Emanuel Illich, Rajko Zotter, Justin Gustinčič, Štefan Koter, Iv. Kvas, Josip Sulič, Ivan Jemec in Jernej Fiedler, odborniki. Za predsednika nadzorstvenega odbora se je izvolil Franjo Bureš, Ant. Forstnerič in Franjo Kumerč pa za pregledovalca računov. Pri slučajnostih se je razvila življna debata, v kateri so posamezni člani obravnavali tekoče društvene zadeve.

Roparska deteljica pred sod iki

Danes dopoldne se je vršila pred velikim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča razprava proti trem mlajšim moškim, ki so lani od meseca marca pa do julija vznemirjali prebivalstvo Slovenskih gor in Dravskega polja. Na zatožni klopi so sedeli 23-letni posestniški sin brez stalnega bivališča Matija Damiš, 24-letni delavec brez posla in brez stalnega bivališča Anton Tomažič ter 22-letni viničar Janez Grašič iz Cerovca. Obsežna obtožnica jim očita, da so več kot v 20 primerih kradli, vlomili in tudi ropali po raznih krajih našega podeželja. Kradli so vse, kar jim je prišlo pod roko, ter vlomili v stanovanja, ko so ljudje delali na polju ter se tudi niso strahli ropa. Pri današnji razpravi so obtoženci deloma priznali svoje grehe, deloma pa jih tudi zanikali. Senat jih je spoznal krive ter obsodil Damiša na 11 let težke ječe in na trajno izgubo častnih državljanskih pravic, Tomažiča na 20 mesecev težke ječe ter izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 3 let, Grašiča pa na 2 leti 6 mesecev težke ječe ter izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 3 let. Senatu je predsedoval okrožni sodnik dr. Tombak, prisodniki pa so bili okrožni sodniki Lenart, dr. Kotnik, Kolšek in dr. Habermut. Obtožnico je zastopal državni tožilec dr. Dev.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Napredovanje v učiteljski službi. V višjo položajno skupino so napredovali naslednji učitelji in učiteljice: Marija Tomažičeva v Mariboru, Marija Azmanova v Mariboru, Fran Voglar v Celju in Ivan Robič v Limbušu.

Filozojsko društvo, ki se je ustanovilo včeraj v Ljubljani in izvolilo za svojega predsednika univ. prof. dr. Vebera, bo ustanovilo tudi v Mariboru svoj odsek, ki naj združi filozofe našega mesta k tesnejšemu stiku.

Opozarjamo davčne zavezanca, da potече rok za vložitev davčnih prijav za pridobitno, davek na poslovni promet, luksuz ter rentnino za leto 1935 dne 31. januarja 1935.

V Ljudski univerzi je predaval v petek zvečer vseučiliški profesor iz Ljubljane dr. France Veber. Uvodoma ga je pri srčno pozdravil predsednik Ljudske univerze inž. Kukovec, ki je obenem članstvu Ljudske univerze sporočil, da bo Ljudska univerza oskrbela posebno skrinjico, v katero naj pridejo vse želje in predlogi, ki jih imajo člani in redni obiskovalci ter ustanove. Nato je pričel svoja izvajanja odlični predavatelj in filozof, ki je s kritično temeljito presojo pobijal nauk materialističnega filozofskega nazora, in sicer takozvanega bitnostnega, vrednostnega in socialnega oziroma gospodarskega materializma. Socialni materializem je v bistvu prenos bitnostnega in vrednostnega materializma v družabno življenje. Izvajanja odličnega strokovnjaka in filozofa so navzoči poslušalci, pretežno izobraženci in dijaki, sprejeli z živahnim odobravanjem.

Film našega Jadrana se je prvokrat predvajal v soboto zvečer v dvorani bivšega kina Apolo. Bilo je to v zvezi z otvoritvijo predavateljskega cikla tukajšnje delavne mornarske sekcije JS s predavanjem dr. Sovdata iz Ljubljane o temi »Slovani in morje«. Predavatelj je v svojih izvajanjih zajel zgodovinsko sliko življenja Slovanov ob morju ter njih boj za dostop do morja. Lepo uspeli večer je otvoril predsednik oblastnega odbora JS g. Pirc. Dvorana kina »Apolo« je bila nabito polna.

Ureditve promenade na Aleksandrovi cesti. Kostanji so padli. Sedaj je tudi čisto druga slika. Na preurejeni promenadi med Trgom svobode in Prešernovo ulico se bodo po sredini v gostejših presledkih postavili kandelabri s tremi svetilkami, ki bodo dale temu mestnemu delu moderno in značilno podobo. Med Prešernovo in Cankarjevo ulico pridejo ti kandelabri na rob promenade. V že urejene grede se bodo nasadila drevesa, ploskev promenade pa se bo ali asfaltirala ali pa obložila s ploščami.

Ustreženo. Stanovalci Tomove ulice so se že delj časa pritoževali zaradi slabosti in nezadostne razsvetljave. Ravnateljstvo Mestnih podjetij je na svoji zadnji seji sklenilo, da se namestijo v omenjeni ulici nove svetilke in se dosedanje premestijo, da bo razsvetljava boljša in zadostna.

Pomožna akcija v Studencih. Občinski odbor je na svoji zadnji seji z zahvalo vzel na znanje, da so se prebivalci z razumevanjem odzvali prošnji pomožnega odbora. Poleg že izkazanih so darovali še sledeči: Društvo hišnih posestnikov

4 živilske nakaznice po 50 Din, Korošec Jurij 50 Din, Treffner Marija 50, Kosiak Hugo 50, Kristan Josip 50, Mraz Ivan 120, Legvart Miha in Terezija 60, Lovrenc Bruniera 100, Hanžel Feliks 50 kg fižola, Jaklič Ivanka 100, Pregl Alojzij 50, Hren Anton 100, Pečnik Ida 80, Kum perščak Anton 30 kg zdroba, Rantaša Martin 85 kg bele moke, Barta Jan 6 brisač, Kac Marija 15 kolobarjev drv. Mnogi so prispevali z manjšimi zneski, za kar jim izreka odbor prisrčno hvalo! — Ker še niso prispele vse nabiralne pole, prosi uprava, da se čimprej vrnejo.

Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli z »Franz Josefovo« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

»Službeni list« dravske banovine objavlja v letošnji 8 številki: zakon o sodnem nepravdnem postopku za kraljevino Jugoslavijo (nepravdni postopek).

Za izvoz naših morskih rib v tujino. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je pokrenil vprašanje izvoza morskih rib iz naše države v Čehoslovaško, Avstrijo in Madžarsko. Za uspešen izvoz bi bilo v prvi vrsti potrebno znižati železniške tarife za prevoz rib na naših železnicah, kakor tudi urediti plačilne pogoje med državami kamor bi pošiljali naše ribe.

Premestitev subotičke pravne fakultete. Subotička pravna fakulteta je proslavila včeraj 15-letnico svojega obstoja. Leta 1919. je imela fakulteta 17 slušateljev in dva profesorja, v preteklem letu pa 500 slušateljev in 12 profesorjev. V 15 letih je bilo vpisanih na fakulteto 3308 slušateljev, od teh je bilo diplomiranih 308. Subotička pravna fakulteta bo premeščena v Novi Sad.

Povišanje cen kruha v Novem Sadu. Zadnje dni se je v Novem Sadu zopet podražil kruh. Podražitev je treba pripisati osciliranju cen pšenice in moke. Črn kruh prodajajo sedaj po 2,50 Din, bel pa po 3 Din kilogram. Cene luksuznemu pecivu pa so ostale nespremenjene.

Internacionala. Poročajo nam: Pri nekem tukajšnjem pogrebu se je opravil obred v latinščini. Oče naš se je odmolil v nemščini, molitev so pa opravile ženske v slovenščini. Čudna internacionala. — Takih pogrebov je v Mariboru veliko in ni bil to le izjema.

Zlobudra. Na vpogled smo dobili trgovski dopis nekega mariborskega nemškega podjetja, ki je napisan v taki slovenščini, da se človeku jezik lomi. Splošno se pa opaza, da se s strani nekaterih nemških in nemških firm, mrcvari naš jezik na vse mogoče in nemogoče načine, ker ne čutijo potrebe, da bi najele slovenščine zares zmogljive pisarniške moči, ki zato zaman iščejo službe, med temi ko se po službah šopirijo naduti Nemci ali pa nemčurji.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek ob 20.15 predava g. prof. dr. Franc Breznik iz Ljubljane o Chicagu, svetovni razstavi, slovenski naselbini, klavnicah itd. Mnoge skioptične slike!

Sokol v Studencih ima svoj redni občni zbor v sredo 30. tm. ob 19. uri. Jutri v torek ob 20. uri članski sestanek. Vabljeni vče članstvo. Odbor.

Uradniki in nameščenci! Javna kuhinja na Slomškovem trgu 6, zniža cene v B in C oddelku s 1. februarjem, obenem pa izboljša hrano.

Otvoritev gostilne. Izvedeli smo, da otvori čimprej simpatični in prijetni trgovci s kuhinjsko posodo, gospod Albert Vicel v lastni hiši in v novo preurejenih prostorih znano gostilno na Rotovškem trgu v Mariboru.

Radio Ljubljana. Spored za torek 29. t. m. Ob 11: šolska ura, predavanje o naši jugoslovanski glasbi; 12: »Kaj je to?« pestra revija gramofonskih ugank; 12.50: poročila; 13: čas; »Kaj je to?«, nadaljevanje pester revije gramofonskih ugank; 18: otroški kotichek; 18.20: predavanje o steklu; 18.40: nemščina, poučuje dr. Kolarič; 19.10: nemške narodne na ploščah; 19.20: čas, jedilni list, program za sredo; 19.30: nacionalna ura; 20: I. klavirski stilni večer slovenskih skladateljev; 21: čas, poročila, vmes radio-orkester.

Narodno gledališče REPERTOAR.

Ponedeljek, 28. januarja: Zaprt.

Torek, 29. januarja. Zaprt zaradi bolezni v ansamblu.

Prihodnja dramska premiera bo v soboto 2. t. m. Uprizore komedijo velikega angleškega dramatika Bernarda Shawa »Zdravnik na razpotju«, ki se godi njeno dejanje v zdravniških krogih. Delo je idel no zanimivo, pisano jako duhovito, s tipičnimi Shawovimi ostimi, in odrsko efekt no. Režijo vodi inž. arh. Bojan Stupica, ki je tudi inscenator tega dela. Nastopijo Severjeva, Dragutinovičeva, Starčeva, Skrbinšek, Grom, Furijan, Gorinšek, P. Kovič, Nakrst, Stupica, Blaž in Verdonik. Prevod je Župančičev.

»Janko in Metka« prihodnja otroška predstava. Prihodnja otroška predstava bo »Janko in Metka«. Delo je prirejeno po priljubljeni pravljici ter ga bodo ot.oci gotovo pozdravili z veseljem. Režija je Rasbergerjeva, sodelujejo Udovičeva, Savinova, Starčeva, Dragutinovičeva, Rasberger ter mala Mohorja.

Bolezni v gledališkem ansamblu so krive, da mora biti gledališče jutri, v torek, zaprt. Na nesrečo pa tudi gđc. Druzovičeva že ves čas ni prosta, tako, da trenutno niti »Vijolica« ni mogoča. Abonent so vljudo naprošeni, da vpoštevajo te težave in še malo potrpijo.

Kino Union. Danes svetovna senzacija »Čeluskinci«, originalni ruski sovjetski film.

V Kočevju je zgorela tovarna. Včeraj so okrog pol 12. ure pričele v Kočevju tuliti tovarniške sirene in bilo je plat zvana. Ljudje so dreveli preplašeni iz hiš ter zvedeli, da gori velika tekstilna tovarna. Na kraj požara je prihitelo 11 gasilnih društev. Ogenj se je zaradi lahke gorljivih snovi naglo razširil in so gasilci uvideli, da gorečega objekta ni mogoče več rešiti, zaradi tega so skušali rešiti le oba stranska objekta, v katerih so barvarne, del apreture in skladišča, ki ju je ogenj tudi nevarno ogražal. Kljub naporu gašenju pa ni bilo mogoče rešiti glavne tvornice, tako da je mogoča zgradba zgorela do tal. Škoda znaša najmanj 10 milijonov dinarjev.

Dva požara. V Rošpohu 65 so se vneli na viničarji Bruna Mavrenčiča iz Maribora saje. V viničarji staneje Jurij Lučnik z ženo in petero otrok. Zaradi vročine je dimnik pregorel in ogenj je zajel na podstrežju nakopičeno slamo. Viničarja je zgorela do tal in znaša škoda okrog 25.000 Din. V Kovačji vasi pa je zgorelo gospodarsko poslopje Franciške Pongračeve in znaša škoda 30.000 Din.

Vlom . . . ? V Vrbanovi ulici je bil sobo, kjer stanujeta mojstra N. in F., izvršen vlom. Prijavila sta policiji, da jima je izginilo iz delavnice, skozi katero so gre v sobo, kolo in nekaj masti. Policija pa je dognala, da je bil vlom izvršen iz sobe v delavnico. Policija je oba aretirala radi suma fingiranega vloma. Zavarovalnica znaša 15.000 Din.

Zaradi vloma v stanovanje Eignerjeve v Zidovski 11, so aretirali nekega Josipa P. in ga oddali sodišču. Na vesti ima tudi tatvino sodčka vina nekemu posestniku v Krčevini. Imel je s soboj še kompanjona, ki pa je pri begu izgubil čepico.

Nezgod. V soboto in nedeljo je bilo v Mariboru in okolici več nezgod in nesreč. V Radvanju stanujočemu 18letnemu ključavničarskemu pomočniku Alojzu Pesku je stroj zlomil palec na desni roki. V St. Janžu pri Dravogradu je krava zasadila roge v prsa 47letni dekli Heleni Smodejevi. Pri tvrdki Zelenka zaposlenemu delavcu Andreju Duhu je gonilni jermen poškodoval desno roko. Na Tržaški cesti si je pri padcu poškodovala desno roko 9letna kleparjeva hčerka Urša Urbanova. V Bučkovi je pa 14letni Antoniji Breznikovi slamoreznica odrezala kazalec na desni roki.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2,3 stopinji C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 1,4 stopinje C nad ničlo; barometer je kazal pri 18 stopinjah 731,3, reduciran na ničlo 729,2; relativna vlaga 100; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved pravi, da bo ostalo vreme še nekaj dni nespremenjeno.

Spominiate se CMD

Robert Neumann:

Črni maček

To zgodbo mi je pripovedoval neki morský kapitan. Ponoči smo se vozili južno od Burlingsovih otokov, stal je na poveljniškem mostu, da bi ne pogrešil ustja Teja in smeri proti Lizboni, jaz pa sem stal poleg njega. Bila je mesečna noč, široki valovi so pobleskevali pod dihom z visokega Atlantika in v blesketanju so se dvigale trikotne plavuti morských volkov, ki so plavali okoli ladje; našli smo jih devet, dva velika in sedem majhnih; morský volkovi ljubijo družinsko življenje.

»Da,« je dejal kapitan. »To so tisti morský volkovi okoli Burlingov. Ne vem, zakaj tako ljubijo ta okoliš. Vedno je bilo tako. In če postojite še četrť ure v moji družbi, vam bom rekaj pripovedoval. Teja je trideset, čakajte, dva in trideset let. Bil sem mlad in sem služil na »Elviru« za tretjega krmilarja. »Elvira« — širok, kratak ribiški parnik, stara škafka, ki pa je ostala potem še dolgo v službi in ki so jo preluknjali šele Nemci med vojno, ko je vozila prepovedano blago. Takrat smo si nalovili polenovke ob Novi Fundlandiji in smo jo vozili proti Lizboni. To je bila

dobra kupčija, kajti Portugalec je to ribo, kakor ljubi kruh. Kadar je tedaj ladja dobro naložena jo izprazniš v Lizboni v dveh dneh in milbreisi ti evenkajo v žepu in ponoči se lahko odpravíš k dekletom.

Ker na teh polenovskih čolnih ne plavajo določeni plač, temveč samo dele od celotnega izkupička, in ker se tu nudi bolj svobodno in bolj divje življenje, nego po stalnih plovniš progah, se priglaja v službo vsakokrat najpestrejša in najdrznejša gomaz, ki si jo morete misliti: begunci iz tujih legij, ki so se približali od Maroka sem, kitajski kurjači, ki jim na velikih parnikih ni več ugodno, dečaki, ki bi ob novi Fundlandiji radi in na skrivaj prestopili na kakšnega »Američana« in se tako vtihotali v novi svet, črnici, Malajci — pohlepno, prepirljivo in praznovorno ljudstvo, da si morete komaj predstavljati.

Praznovorno — tu sem spet v vodovju svoje zgodbe. Kjer gre tako ostro za dobro ali slabi lov, za dobro ali slabo morje, za povratek ali pocrknanje, kakor pri delu, tam ob novofundlanských sipinah, ima vsak čoln, razume se, svojo maskoto: če ni pes, če ni mačka, če ni kanarček, ki visi za svojo kletko za ladijskim oknom, je vsaj izrezljan lik. A večinoma je vendarle mačka. Ladijske mačke so čudna

pasma. Če si jo vzela s seboj od Ria do Sydneya, ti uide s krova in izgine. In ko prispeš leto dni pozneje v Kapsko mesto, ti poskoči z nabrežja v čoln in se vgnezdí v istem svitku vrvi, ki ji je bil takrat za domovanje in ti lovi svoje podgane v blagovnem skladišču, kakor da ni bila nikoli kje drugje. Dokler spet ne izgine v Hamburgu in se pojavi znova Bog ve kje. Tu jih čepi po pet, po šest v kakšnem kotu in Bog me kaznuj, če ne govore med sabo kakor starý mornarji in si izmenjujejo svoje izkušnje o službi, vremenu in dopustu na kopnem. Sicer pa, ali ste opazili, da ni nikoli črne živali med njimi? Črni ladijski maček ni. Črne mačke prinašajo nesrečo. Črne mačke utopijo.

Kje sem ostal? Da. Stali smo spet nad sipinami in ker je bil lov precej slab in so bila naša skladišča komaj do polovice napolnjena, smo kupovali ribe od manjših čolnov, ki so se tu ustavili, da bi počakali na nove roje. Kupčija je trajala nekoliko dni in ker smo morali med tem po cele ure čepeti z bokom ob boku z drugimi ladjami, smo izgubili štiri moše, ki bi radi v Ameriko. Tako nas je ostalo samo sedem na krovu, in to je bilo za povratek in delo na ladji manj nego malo; končno smo morali biti veseli, da je pribežal k nam neki črnc, ki so ga bili na enem

izmed ameriškých čolnov pretepli. Stopil je na krov s škafko iz lepenke pod pazduho, namesto s kovčekom, — obvezana je bila z žico — in z mogočnim mačkom na ramah, z razmršeno čudno enolično sivo živaljo s trdo dlako, kar nam sicer ni bilo neugodno, ker mačke nismo imeli na krovu in so nam podgane kar skakale čez mize. Stopil je torej na krov izredno debel človek, sam sivolas in razmršen, in dva dni pozneje so bili naši tovari polni in odpeljali smo se v smeri proti Lizboni čez Atlantik.

Hočem biti kratek. Četrtega dne nas je ujel vihar, v katerem so se tedaj pogrezale tri četrťine novofundlanskega brodovja — morda ste kdaj o tem že slišali. Ladja je vzdržala, samo dva moža sta šla čez krov in šel je tudi dimnik, pa vse to še ni bilo tako hudo. Hudo je bilo, da nam je mogočen val raztreščil dva vhoda do tovrnega prostora. Deset minut pozneje, še preden smo vrata popravili in zabili, je bilo skladišče že pod vodo — polenovke bi se lahko sprehajale po njej, kakor zlate ribice v ribniku ali akvariju — če bi bile še žive. In dva dni pozneje pri Azorih smo imeli takšno vročino, da se je začel tovor kaditi.

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Smuške tekme mariborske sokolske župe

115 TEKMOVALCEV NA STARTU VZORNA ORGANIZACIJA.

Včeraj so se vršile na Pohorju, in sicer pri Ruški koči, sokolske župne smuške tekme, ki so se končale s popolnim uspehom. Tekmovanje je bilo podaljšek župne ga tečaja, ki se je vršil v Kotlah. Ko je v dolini nastopil jug, so se zbrali pri Ruški koči naši vrli Sokoli, da tekmujejo v smuških tekih in dokažejo, da prav nič ne zaostajajo za tekmovalci sportnih klubov. Snežne prilike so bile naravnost idealne, zapadlo je okrog 25 cm novega snega, da je vladalo na vseh pohorskih postojankah pravo zimsko veselje.

Včerajšnjega tekmovalstva so se udeležila naslednja društva: Maribor Matica, Maribor I., II. in III., Studenci, Tezno, Ruše, Mežica, Guštanj, Hoče, Razvanje, Radvanje, Ptuj, Ribnica, Josipdol in Sv. Lenart, skupno 115 tekmovalcev. Prihiti pa so tudi izletniki Sokoli, da se je zbralo pri Ruški koči okrog 200 smučarjev Sokolov.

Kot prvi so tekmovali člani, in sicer na 4 in pol km. Proga je imela 450 m višinske razlike in je vodila od Ruške kočice do Cardra. Rezultati v tej kategoriji so bili naslednji: 1. Josip Herič (Maribor III.) v času 14.27. 2. Franc Poljanec (Mežica)

15.36. 3. Svetozar Zej (Maribor I.) 15.53. 4. Franjo Fric (Ruše) 16. 5. Milko Mejovšek (Hoče) 16.12. 6. Alojz Karničnik (Ruše) 16.22. 7. Otmar Ratej (Ruše) 16.37.

Narajšajniki so tekmovali na 2 in pol km dolgi progi od Ruške kočice do Glazute in je dosegel prvo mesto Milko Škofič (Maribor Matica) v času 5.09. 2. Ivan Plevnik (Studenci) 5.13. 3. Dušan Zej (Maribor I.) 6.10. 4. Franjo Orač (Tezno) 6.12. 5. Kristijan Voler (Maribor Matica) 6.17. 6. Aleksander Faninger (Maribor Matica) 6.26. 7. Franc Pečar (Maribor III) 6.47.

Članice so tekmovali na isti progi kot narajšajniki in si je priborila prvo mesto Roza Neubergova (Mežica) v času 7.41. 2. Vida Zemljičeva (Maribor Matica) 8.48. 3. Ljubica Smerdujeva (Maribor Matica) 9.01. 4. Marijeta Spenđujeva 9.34.

Vodstvo tekem, ki je bilo sestavljeno iz br. kap. Iliča, Hočevarja, dr. Mihaliča, Lužnika, Princa in dr. Kaca, je delovalo vzorno in brezhibno.

Na sporedu so bile tudi tekme v slalomu, ki se pa zaradi snežnih zametov niso vršile.

Tekmovanje za vseslovansko in državno smuško prvenstvo prekinjeno. Zaradi prevelike množine novega snega, zapadlo ga je okrog poldrugi meter, so bile skakalne tekme, ki bi se morale vršiti včeraj, odgođene do 3. marca. Nenavadne snežne razmere so torej povzročile, da so letošnje vseslovanske smuške prireditve ostale nezaključene. Končane so samo naslednje konkurence: zvezno prvenstvo v teku na 18 km, zvezno prvenstvo v smuku in zvezno prvenstvo v slalomu, za slovansko prvenstvo pa tek na 18 km samostojno, alpska kombinacija, od klasične kombinacije pa tek na 18 km. Ostali spored, ki bo dokončno odločal o številu točk obeh sodelujočih zvez v drugem kolu, bo torej obsegal tekme v skokih za zvezno prvenstvo kot zaključek klasične kombinacije ter skoke samostojno. Včeraj se je vršila pod pred sedstvom ministra g. dr. Marušiča seja odbora za izvedbo vseslovanskih smuških tekem. Verificirali so se vsi doseđani rezultati drugega kola. Prihodnje tekmovalstvo bo na Češkoslovaškem.

Jugoslavija na FIS prireditvah. Jugoslovanska zimskosportna zveza je sklenila, da se na podlagi letošnjih rezultatov na Pokljuki odpošlje 8 do 10 tekmovalcev z dvema delegatoma na FIS tekmoval-

nja. Prav tako bo zveza na podlagi sijajnih rezultatov našega moštva v smuku in slalomu odposlala najmanj 2 do 3 tekmovalce na II. del FIS tekmovalstva za smuk in slalom v Nürren.

Jugoslovanski skakalci v Bolgariji. Na otvoritev prve skakalnice na bolgarskih tleh na Vitoši, ki bo 30. t. m., odpotujejo trije naši tekmovalci, in sicer Novšak, Šramel in Istenič.

Tekmovanje za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu zaključeno. Naslov svetovnega prvaka v hokeju na ledu si je tudi letos priborila Kanada, ki je včeraj zmagala nad Švico s 4:2. Končno stanje je naslednje: 1. Kanada, 2. Švica, 3. Anglija, 4. Češkoslovaška.

Mednarodne akademske smuške tekme se bodo pričele 4. in bodo trajale do 10. februarja, in sicer v St. Moritzu. Tekem se bodo udeležili tudi naši akademiki.

Tekma na Kremzarjevem vrhu se je vršila 20. t. m. ob izredno jasnem in solnčnem dnevu. Med člani si je priboril na 7 km dolgi progi I. mesto Jurij Potočnik (SPD Slovenjgradec), II. Forto Paradiž (SK »Mislina«) in III. mesto Fr. Knez, član istega kluba. Med narajšajniki je odnesel zmago na 2 km progi Ivan Velanšek, II. mesto Pogorelec, III. pa Metelko, vsi člani SPD Slovenjgradec.

Občni zbor Soko'skega društva Maribor II., Pobrežje

V nedeljo 20. januarja je članstvo pobreškega Sokola napolnilo Renčljevo dvorano, da prisostvuje letni skupščini in sliši bilanco celoletnega dela.

Otvoril in vodil je občni zbor agilni naš starosta, br. Josip Klemenčič. Po uvodnih besedah je pozval članstvo, da se je še enkrat poklonilo blagopokojnemu kralju Aleksandru I., nato pa navdušeno vzklikalo mlademu kralju Petru II. S solzami v očeh smo se tudi spominjali tragično preminulega podnačelnika br. Ivana Gerželja, ki je daroval svoje mlado življenje sokolski ideji, in paznika br. Ivana Peterina, ki je postal žrtev svoje ga poklica. Nato je pozdravil br. starosta župnega delegata, našega priljubljenega br. Krajncu.

Ko je nato podstarosta br. Anton Požar prečital savezno poslanico, so bile razdeljene diplome. Tu se je videlo koliko smo napredovali v telovadbi, ko so si posamezniki priborili vidnejša mesta, posebno moški narajšaj, ki je pri orodnih tekmah v nižjem oddelku odnesel prvo mesto. Najbolj pa smo ponosni na klopno župne štafete, ki smo si ga že v drugič priborili.

Sledila so obširna in stvarna poročila posameznih funkcionarjev o delovanju našega društva. — Naporno in kljub temu vestno izvršeno delo tajnika je izvrševal agilni br. Danilo Vezjak, za kar zasluži vso pohvalo. O naših finančnih težkočah je poročal prav tako marljivi br. Ludvik Mikelič. Tehnično delo, ki je v pretečenem letu zelo napredovalo, je orisal načelnik br. Albin Ban, za kar gre zahvala seveda v prvi vrsti njemu. Prosvetarstvo je opravljal br. Ivan Petrovič, ki goji pravo misel, — v mladini je sokolska bodočnost. Br. Vekoslav Prime je skrbno vodil društveno matriko, br. Ludvik Rojko pa je marljivo opravljal gospodarske posle.

Po razrešnici, ki je bila podana vsemu odboru, so se vršile volitve nove uprave, ki pa je ostala skoraj neizpremenjena.

Besedo je nato povzel župni podstarosta br. Krajnc. Ni nameraval hvaliti dela posameznih funkcionarjev, ker delati mo-

ra vsak Sokol, vendar je v njegovih besedah zvenela zadostna pohvala vsemu društvu. Čudil se je, kako se je v dokaj kratkem času, prej tako »znano« Pobrežje izpremenilo v močno spleteno sokolsko gnezdo. Tudi on je poudarjal poleg drugih smernic načelo: V mladini je bodočnost! Ko je nato še župan, br. Matija Volk, v imenu občine pozdravil vse navzoče, je br. starosta zaključil lepo uspešni občni zbor z vsklikom: Bratsko po te poti naprej! Zdravo!

Tyrš in krščanstvo. Novinarska agencija češkoslovaškega sokolstva poroča, da so narodni poslanci odbora za narodno zdravje na svoji seji, razpravljajoč predlog zakona o osnutku državnega zavoda za telesno vzgojo v Pragi, predlagali, naj bi se omenjeni zavod imenoval po Tyršu. Proti temu predlogu je nastopil neki poslanec, član češkoslovaškega »Orla«. Poslanec Andrej Hlinka pa se v listu »Slovak« pritožuje zoper predlog in pravi, da bi bil tak naziv zavoda provokacija proti katoliški večini v češkoslovaški republiki. Po njegovem zatrdanju je bil namreč Tyrš reprezentant protikršćanstva. Novinarska agencija češkoslovaškega sokolstva pa odločno pobija Hlinkovo izvajanje in naglašja, da se je s tem zgodila Tyršu velika krivica. Konstatira nadalje, da Tyrš ni bil nikdar nasprotnik katerekoli cerkve, niti proti temu, da bi bili Sokoli pripadniki katerekoli veroizpovedi. Bil je odločen zagovornik svobode verske vesti vsakega posameznika. Svoje ugotovitve končuje agencija s konstatacijo, da so na svetu ljudje, ki jih nikakor ni mogoče prepričati o napačnih nazorih in da je s takimi vsekakor razgovor težek.

Med zakonci.

M o ž: Molči no, da se ti ne bodo ljudje smejali, saj ne razločuješ konja od osla. Ž e n a: Kaj sem ti mar rekla kdaj, da si konj?

V trgovini.

V koliko obrokih želite odplačevati prvi obrok, milostiva?

Razno

CENENE POROČNE

PRSTANE.

kakor prstane s kamenčki in vsakovrstne zlat nakit si lahko daste iz stare pokvarlene zlatnine modernó predelati. Popravila hitro in ceneno. Priporoča se cenjenemu občinstvu Avgust Jahn, zlatar in draguljar, Stolna ul. 2. 5400

Službo dobi

SLUŽKINJA.

zdrava, snažna, pridna, do 24 let stara, se takoj sprejme. Naslov v upravi lista. 353

Sirite »Večernik«

Sreča za podjetnega gostiln čarja

V Mariboru na prodaj izvrstno vpeljana gostilna s hišo in vrtno pod ugodnimi pogoji. Informacije daje Dr. Rapotec Vinko, advokat v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 20.

Darujte za Pomožno akcijo!